

Sociale Cognitie bij Psychisch Gezonde Volwassenen

Onderzoek met het Virtuele Lab

Social Cognition in Psychologically Healthy Adults

Research with the Virtual Laboratory

Anja I. Rebber

Studentnummer: 838902147
Begeleiders: Dr. Susan van Hooren
Dr. Viviane Thewissen

Ingediend: Januari 2015
In opdracht van: Open Universiteit Nederland
Faculteit Sociale Wetenschappen
Postbus 2960
6401 DL Heerlen

Sociale cognitie bij psychisch gezonde volwassenen

Anja I. Rebber

Samenvatting

Achtergrond. Deficiënties in sociale vaardigheden zijn een belemmering in het dagelijks leven. Efficiënt screenen van deficiënties in sociale vaardigheden kan een stap voorwaarts betekenen in het gericht aanbieden van hulp aan personen met zwaktes op dit gebied. Frith en Frith (2008) stelden een gelaagd model van sociale cognitie voor, hetgeen in deze studie nader geanalyseerd werd om meer inzicht te verkrijgen in de opbouw van sociale vaardigheden.

Doel. In deze studie werd gekeken naar de eerste twee niveaus van het model van Frith en Frith (2008), te weten de waarneming van emoties en Theory of Mind (ToM) bij psychisch gezonde volwassenen. Voor de emoties werd gekeken naar prestatieverschillen tussen positieve en negatieve emoties bij een puur visuele, een puur auditieve en een gecombineerde aanbieding van de cues. Voor de ToM werd gekeken naar het verschil in prestaties met en zonder contextinformatie en of de ToM werkelijk op de emotieherkenning voortbouwt. Tevens werd naar de invloed van enkele demografische variabelen gekeken.

Deelnemers, procedure, onderzoeksontwerp. In deze studie bestond de respondentengroep uit 128 studenten van de Open Universiteit Nederland. Zij hebben via internet deelgenomen aan het onderzoek.

Meetinstrumenten. Voor de screening van de doelgroep werden de CAPE, een vraag over een psychiatrische diagnose en een demografische vragenlijst afgenomen. Voor de emotie taken werden de foto's van 28 Ekman faces, 24 audiofragmenten en 24 combinaties van deze

cues meegenomen. Voor de ToM werden de Lees-de-Ogen taak en de Dewey's stories gebruikt.

Resultaten. Voor de emotie herkenning geldt, dat bij visuele en gecombineerde aanbieding van cues de positieve emoties beter herkend werden, terwijl bij auditieve cues juist de negatieve emoties beter herkend werden. Over het algemeen genomen geldt, dat de gecombineerde cues beter herkend werden dan de enkelvoudige cues. Voor de ToM taken werden geen significante verschillen in prestatie en ook geen onderlinge correlatie gevonden. De prestaties op de emotie herkenningstaken was beter dan die op de ToM taken. De demografische variabelen waren amper van invloed op de resultaten.

Conclusie. Over het algemeen bevestigen de resultaten het model van Frith en Frith (2008).

Keywords: Sociale cognitie, Virtueel laboratorium, Emoties, Theory of Mind

Social Cognition in Psychologically Healthy Adults

Anja I. Rebber

Summary

Background. Deficiencies in social abilities can result in problems in everyday life.

Screening these abilities efficiently can be a step forward in helping people with social problems. Frith and Frith (2008) postulated a layered model of social cognition, which was subject of this study in order to better understand the organization and development of social abilities.

Aim. In this study the focus was on the first two levels from the model of Frith and Frith (2008): recognition of emotions and Theory of Mind (ToM) in psychically healthy adults. For emotions, it was investigated whether there are differences in ability to identify positive or negative emotions in purely visual, purely auditive and combined presentation of cues. For ToM, differences between abilities to recognize ToM with and without context information were investigated and it was analyzed whether ToM is a level higher than emotion recognition. Furthermore, the influence of some demographic variables was checked.

Participants, procedure, design. In this study 128 participants came from the student population of the Open Universiteit Nederland. They took part in the experiment via internet.

Measures. For screening of suitable participants, the CAPE, a question on psychiatric diagnosis and a demographic questionnaire were included. For the emotion tasks, pictures of 28 Ekman faces, 24 audiofragments and 24 combinations of those cues were included. For ToM, the Lees-de-Ogen task and the Dewey's Stories were used.

Results. For emotions, visual and combined cues resulted in a better recognition of positive emotions, but on auditive cues negative emotions were recognized better. Generally, combined cues did better than single cues. For ToM no significant differences were found with or without context and not even a correlation between the tasks. Results were better for emotion recognition than for ToM. The investigated demographic variables were of no influence on the results.

Conclusion. Generally, the results strengthen the model of Frith and Frith (2008).

Keywords: Social cognition, Virtual laboratory, Emotions, Theory of Mind

Inhoudsopgave

Samenvatting	1
Summary	3

1 Inleiding

1.1 Sociale cognitie	7
1.2 Emotionele verwerking	10
1.3 Theory of Mind	13
1.4 Doelstelling	14
1.5 Vraagstelling	15
1.6. Hypothesen	15

2 Materialen en Methoden

2.1 Proefpersonen	17
2.2 Screeningstests	18
2.3 Emotionele verwerking	20
2.4 ToM	22
2.5 Design	24
2.6 Analyseplan	24

3 Resultaten

3.1 Karakteristiek van de deelnemers aan de studie	26
3.2 Emotie herkenning	27

3.3 Theory of Mind	31
3.4 Sociale cognitie niveaus	32
3.5 Invloed van demografische kenmerken op sociale cognitie	35
4 Discussie	
4.1 Emotie herkenning	35
4.2 Theory of Mind	36
4.3 Sociale cognitie niveaus	38
4.4 Invloed van demografische kenmerken op sociale cognitie	39
4.5 Een vooruitblik: Sociale cognitie onderzoek met het virtuele lab	40
4.6 Conclusies.	41
Literatuur	43
Bijlagen	
A De testitems voor de emotieherkenningstaken	51
B De ToM taken	56